

APROBATÎn ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 12.11.2007

Parlamentul României
Camera Deputaților

Delegația Parlamentului României la Adunarea parlamentară a Consiliului Europei, din 9.11.2007

Nr. 1301

INFORMARE

privind participarea la partea a patra a sesiunii ordinare a Adunării
parlamentare a Consiliului Europei
(Strasbourg, 1 – 5 octombrie 2007)

În perioada 1 – 5 octombrie a.c., s-au desfășurat, la Strasbourg,
lucrările părții a patra a sesiunii ordinare a Adunării Parlamentare a
Consiliului Europei.

La sesiune au participat delegațiile parlamentare din cele 47 de
state membre ale Consiliului Europei¹ și observatori din Canada, Israel
și Mexic. Agenda sesiunii a conținut numeroase teme de interes pentru
parlamentarii europeni.

Au existat o propunere pentru organizarea unei dezbateri de
urgență pe tema „Implicațiilor politice ale scutului antirachetă propus
de Statele Unite/NATO”. De asemenea, a existat și o propunere de
dezbatere pe teme de actualitate, cu referire la „Curtea Europeană a
Dreptului Omului amenințată de o criză iminentă: se impune o acțiune
urgență”.

Doar dezbaterea de actualitate a întrunit susținerea membrilor
Adunării. În ceea ce privește dezbaterea de urgență, dl. senator Gyorgy
FRUNDA s-a pronunțat împotriva, argumentând că această chestiune
excede aria de competențe a Consiliului Europei și nici nu se justifică

¹ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, Croația, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Republica Moldova, Monaco, Muntenegru, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă, San Marino, Serbia, Republica Slovacă, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Regatul Unit al Marii Britanii și Ucraina.

eventualul caracter de urgență. Adunarea a respins, prin vot, această dezbatere.

Printre invitații speciali care au avut intervenții în plenul Adunării, amintim: dl. Filip VUJANOVIĆ, Președintele Republicii Muntenegru, Patriarhul Alexei al Moscovei și al tuturor Rusiilor, dl. Abdullah GÜL, Președintele Turciei, Turquie dl. Vojislav KOŠTUNICA, Primul Ministru al Serbiei, dl. Brunson McKINLEY, Directorul General al OIM, dl. Angel GURRÍA, Secretarul general al OCDE, dl. Vuk JEREMIĆ, Ministrul afacerilor externe al Serbiei și președinte în exercițiu al Comitetului de Miniștri al CE, dl. Gholamali HADDAD ADEL, Președintele Adunării parlamentare asiatice.

În ultimul său discurs inaugural al unei sesiuni, în calitate de președinte al Adunării, René van der Linden a trecut în revistă atât principalele momente politice ale săptămânii, cât și aspectele pe care, în lumina activității desfășurate pe timpul mandatului său, le-ar dori finalizate în viitor. Astfel, el a subliniat încă o dată necesitatea cooperării dintre Adunarea parlamentară și Parlamentul European, amintind specificitatea distinctă a celor două instituții. În acest sens, van der Linden a considerat inacceptabilă ingerința instituțiilor UE în domeniul de excelență al Consiliului Europei, cum ar fi protecția drepturilor omului, și a amintit atât eșecul Uniunii Europene de a organiza o zi europeană împotriva pedepsei cu moartea (inițiativă blocată de acțiunea inacceptabilă a Poloniei), cât și „perfecta inutilitate” a creării, la nivelul uniunii, a unei Agenții a drepturilor fundamentale. În ceea ce privește reforma internă a CE, președintele APCE a criticat

atitudinea unor state membre față de bugetul Adunării și politica de comunicare la nivelul organizației care nu reflectă în mod corespunzător nivelul înalt al activităților acesteia, a pledat pentru o reformă instituțională mai dinamică și mai creativă și pentru un parteneriat mai echilibrat între Adunare și Comitetul de Miniștri.

Redăm, în continuare, în ordinea desfășurării, principalele momente ale sesiunii.

Criza umanitară din Darfur

În ciuda încheierii unui acord de pace și a încetării focului, violențele continuă în Darfur, iar situația umanitară se agravează. În patru ani de conflict, au murit peste 85.000 de persoane în conflict, alte 200.000 au căzut pradă foametei sau epidemiilor, peste 2 milioane de oameni au rămas fără adăpost. La toate acestea se adaugă seceta prelungită și explozia demografică. Consecințele crizei umanitare depășesc granițele Sudanului, ele afectează astăzi și state vecine precum Ciad sau Republica Centrafricană. Crucea Roșie și Semiluna Roșie, 18 agenții ale Națiunilor Unite și 24 de ONG-uri încearcă să contribuie la remedierea acestei situații însă activiștii umanitari se lovesc de numeroase obstacole și lucrează într-un climat de insecuritate. Cea mai mare problemă o reprezintă lipsa acută a fondurilor. În opinia membrilor Adunării, guvernele occidentale trebuie să insiste pentru respectarea încetării focului iar forțele Națiunilor Unite și ale Uniunii Africane trebuie să vegheze ca guvernul sudanez să respecte rezoluțiile ONU și să pună capăt violențelor comise împotriva civililor. În acest sens, trebuie stabilit un calendar strict în vederea

desfășurării de forțe de menținere a păcii și a promovării unui program de reconciliere națională.

Alocuțiunea Patriarhului Alexei al II-lea al Moscovei și al tuturor

Rusiilor

Pentru prima dată în istoria Bisericii Ortodoxe ruse, Patriarhul acesteia a acceptat invitația de a se adresa unei adunări internaționale. Acesta a apreciat rolul Consiliului Europei în dialogul inter-religios și interconfesional. În centrul acestei dezbateri, se află omul, reprezentarea sa, demnitatea sa, care s-au format în cadrul sistemului de valori creștine. Astfel, demnitatea, libertatea și morala reprezintă idei creștine care creează un cadru unic pentru conștiința europeană. Patriarhul Alexei a apreciat că, în zilele noastre, există o fractură funestă între drepturile omului și morală, o dată cu apariția unei noi generații de drepturi care sunt contrare acesteia din urmă. *„Distrugerea normelor morale și promovarea relativismului în privința moravurilor riscă să afecteze percepția pe care popoarele europene o au asupra lumii și să le ducă pe acestea la pierderea propriei identități”,* a afirmat Patriarhul. Astfel, deși a fi moral sau amoral reprezintă o opțiune individuală, societatea și statul trebuie să încurajeze moralitatea, să promoveze idealuri europene, utilizând, în acest scop, instituțiile sociale și publice, sistemul educativ și mass-media. Referindu-se la pericolul extremismului și al terorismului, Patriarhul Alexei a arătat că aceste fenomene își au originea în necunoașterea religiilor și că, frecvent, ele sunt disimulate în forma unor sloganuri religioase. O educație adecvată, cunoașterea altor

religii decât a aceleia proprii, pot contribui la instaurarea unui climat de reală toleranță. Răspunzând unei întrebări referitoare la probleme homosexualității, Patriarhul a afirmat: *„Biserica Ortodoxă rusă manifestă dragoste și compasiune pentru păcătos însă nu pentru păcatele sale [...] Astfel, dacă unii fac propagandă în favoarea homosexualității, este de datoria Bisericii Ortodoxe ruse să spună unde se află binele, căci homosexualitatea este o boală care modifică personalitatea omului. Nu este una dintre acele patologii despre care putem vorbi cu detașare, cum ar fi cleptomania, de exemplu. Organizarea unei Gay Pride la Moscova reprezintă o propagandă în favoarea homosexualității și o publicitate în favoarea păcatului.”*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului amenințată de o criză

iminentă: se impune o acțiune urgentă

Refuzul Dumei de Stat a Federației Ruse de a ratifica Protocolul 14 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului i-a indignat pe membrii Adunării deoarece face imposibilă o reformă reală a Curții de la Strasbourg și blochează activitatea acestei instituții, în special prin imposibilitatea alegerii a 20 de noi judecători. Astfel, însăși existența Curții este pusă sub semnul întrebării deoarece, dacă această instanță nu-și poate exercita rolul eficient iar sentințele sale nu sunt date în termene acceptabile, ea riscă să-și piardă credibilitatea.

Supraîncărcarea tot mai mare a activității CEDO necesită mijloace suplimentare și ajustări ale procedurii. Astfel, în septembrie 2007, numărul cazurilor era mai mare cu 5% față de anul 2006, el cifrându-se la 40.350. Curtea nu a putut lua decizii decât pentru un număr de

aproximativ 20.000 de cazuri, timp în care numărul total al cauzelor care își așteptau rezolvarea se ridica la 104.150. De fapt, numărul mare de cauze aflate pe rolul CEDO se datorează modului defectuos în care justiția din statele membre ale CE își îndeplinește atribuțiile. Curtea nu se poate concentra asupra rolului său principal, și anume acela de a se concentra asupra principiilor esențiale. Ea este chemată să înlocuiască un sistem judiciar național structural defectuos. Adunarea consideră că este inacceptabil faptul că statele membre nu cooperează deloc sau într-o mică măsură cu CEDO și nu furnizează asistența necesară pentru stabilirea faptelor.

Față de această situație, guvernele statelor membre trebuie să acționeze de urgență, acordând Curții mijloacele financiare necesare pentru a-și desfășura activitatea în condiții de eficiență.

Respectarea obligațiilor și angajamentelor de către Republica Moldova

Cei doi co-raportori ai Comisiei de monitorizare – Josette DURRIEU (Franța, SOC) și Egidijus VAREIKIS (Lituania, PPE/CD) – au apreciat progresele pe care Republica Moldova le-a făcut pe calea democratizării în intervalul care s-a scurs de la aderarea acestei țări la Consiliul Europei. În opinia lor, stabilitatea politică, deși fragilă, este o realitate. Există progrese reale, marcate de reforme legislative pe care raportorii le speră puse în practică în cel mai scurt termen, în vederea realizării unui veritabil sistem democratic. Situația economică, în ciuda dificultăților datorate embargourilor impuse de Federația Rusă, s-a îmbunătățit, PIB-ul a crescut cu 46% iar dezvoltarea economică a atins un ritm de 4 – 8%. Printre problemele care încă persistă, raportorii au

amintit corupția, libertatea de expresie a jurnaliștilor dar și conflictul înghețat din Transnistria care, de 15 ani, pune sub semnul întrebării integritatea și suveranitatea Republicii Moldova.

Rezoluția adoptată de Adunare cere autorităților moldovene:

- adoptarea legii privind partidele politice și a legii educației, ținând cont de recomandările experților CE;
- întărirea și reformarea administrației locale în conformitate cu prevederile Cartei europene a autonomiei locale, prin instaurarea unui mecanism direct și transparent de atribuire a fondurilor;
- remedierea aspectelor deficitare constatate de observatorii internaționali cu ocazia alegerilor locale din iunie 2007 și organizarea de alegeri legislative, în 2009, pe deplin libere și democratice;
- reforma aparatului judiciar în vederea garantării independenței justiției și a creșterii eficacității și a profesionalismului magistraților;
- reformarea Parchetului general prin revizuirea puterilor sale extinse;
- implementarea unor măsuri eficiente de luptă împotriva corupției și a criminalității organizate;
- garantarea libertății de expresie;
- reformarea serviciilor de securitate și reducerea suprapopulării centrelor de detenție;
- respectarea drepturilor fundamentale ale tuturor minorităților, inclusiv a celor sexuale etc.

În ciuda eforturilor susținute ale guvernului Republicii Moldova și ale membrilor delegației acestei țări la APCE, nu a fost posibilă încheierea procesului de monitorizare, acest lucru urmând a avea loc

în viitor, cu condiția ca problemele menționate în documentul adoptat de Adunare să fie remediate.

Dezincriminarea calomniei

Raportul Comisiei juridice are drept obiectiv întărirea libertății de exprimare, în spiritul art. 10 al Convenției europene a drepturilor omului și a jurisprudenței CEDO în materie. Apoi, el își propune ca în legislațiile naționale să se țină cont în mai mare măsură de orientările CEDO, să fie dezincriminată calomnia și să se renunțe la recursul abuziv la plata despăgubirilor de o valoare disproporționată, în special în cazul publicațiilor care nu dispun de resurse financiare considerabile. În jurisprudența CEDO este cuprins următorul principiu: „Libertatea de exprimare se aplică nu numai în raport cu ideile sau informațiile considerate drept inofensive sau indifferente, în sensul că ele nu aduc atingere cuiva, dar și în raport cu cele care acuză, șochează sau îngrijorează statul sau o anumită parte a populației”. Raportorul Comisiei juridice a amintit o serie de cazuri în care diverși jurnaliști sau publicații au fost condamnați fie la închisoare, fie la plata unor amenzi penale. De cele mai multe ori, aceștia au fost supuși abuzurilor autorităților, urmare articolelor publicate (percheziții, interogatorii etc.).

Documentul adoptat de Adunare invită statele membre:

- să abolească pedepsele cu închisoarea pentru cazurile de calomnie,;
- să definească exact, în legislațiile naționale, conceptul de calomnie în scopul evitării aplicării arbitrare a legii și să se asigure că dreptul

civil acordă o protecție efectivă a demnității persoanei afectate de calomnie;

- să incrimineze penal numai incitarea publică la violență, ură sau discriminare;

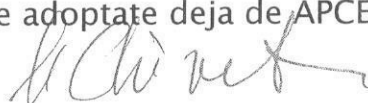
- să stabilească plafoane maxime rezonabile și proporționale (în raport cu prejudiciul real suferit) ale sumelor care urmează a fi plătite drept despăgubire astfel încât acestea să nu pună în pericol existența publicației acționate în instanță. etc.

Activitatea membrilor delegației parlamentare române

Urmare consultărilor de la Sibiu cu președintele APCE, dl. Rene van der Linden, delegația română a depus, la secretariatul Adunării, o moțiune pentru rezoluție privind „Clarificarea alegațiilor referitoare la centrele de detenție secrete” (textul în anexă). Documentul urmează a fi examinat de Biroul Adunării, cu ocazia reuniunii sale de la Bratislava, din 23 noiembrie a.c.

Doamna deputată Minodora Cliveti a prezentat în Comisia pentru migrații, în locul domnului deputat Cezar Preda, un proiect de raport preliminar și, împreună cu doamna Nadia Ionescu, secretara Delegației din partea Camerei Deputaților, a negociat cu secretariatul Comisiei pentru probleme sociale modificarea prezentării situației copiilor abandonați în România în raportul parlamentarei elvețiene Vermont Mangold în sensul adaptării conținutului acestuia la noile realități românești și la alte documente adoptate deja de APCE.

Minodora CLIVETI, deputată

Ștefan GLĂVAN, deputat

